

**Klima Og Natur
Gladsaxe Kommune**

Rådhus Alle 7, 2860 Søborg

Mail: AYLGRE@gladsaxe.dkVeje og Trafik v. Asger Fischer Mølgaard
Byafdelingen,
Gladsaxe Kommune

31-01-2019

J. nr. 18-1-01.05.02-G00

Ny busterminal på Gladsaxe Trafikplads - dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18

Gladsaxe Kommune meddeler herved dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 18 stk. 1. til omlægning af busterminalen på Gladsaxe Trafikplads, der ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen som omkranser dyssekammeret Voldly.

Dispensationen gives i henhold til naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2. Afgørelsen forudsætter, at projektet gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet. Bilag 1.

Afgørelsen offentliggøres på Gladsaxe Kommunes hjemmeside www.gladsaxe.dk/natur d. 31.01.19. Den offentliggøres også i lokalavisen i uge 6.

Afgørelsen orienteres for Miljøudvalget i Gladsaxe Kommune den 04.02.19.

Beliggenhed og ejerforhold

Gladsaxe Trafikplads er beliggende på Gladsaxe Trafikplads nr. 1, matr.nr. 7000ad Gladsaxe projektet udføres inden for denne matrikel. Bilag 2.

Matriklen er udmatrikuleret vejareal og administreres af Gladsaxe Kommunes vejmyndighed, der også er ejer af projektet.

I øvrigt

- Hvis dispensationen ikke udnyttes inden 3 år, bortfalder den.
- Efter naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7 må dispensationen ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer noget andet (vedr. klage se senere).
- Dispensationen gives alene efter naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1. Derfor fritages ansøger ikke fra at indhente andre nødvendige tilladelser, dispensationer m.v., som der i øvrigt måtte kræves, bl.a. håndtering af forurenede jord.
- Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet jf. museumslovens § 27. Fortidsmindet skal straks anmeldes til

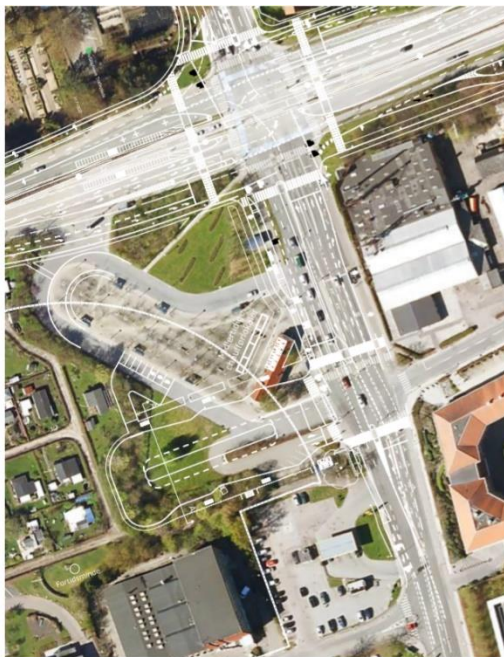
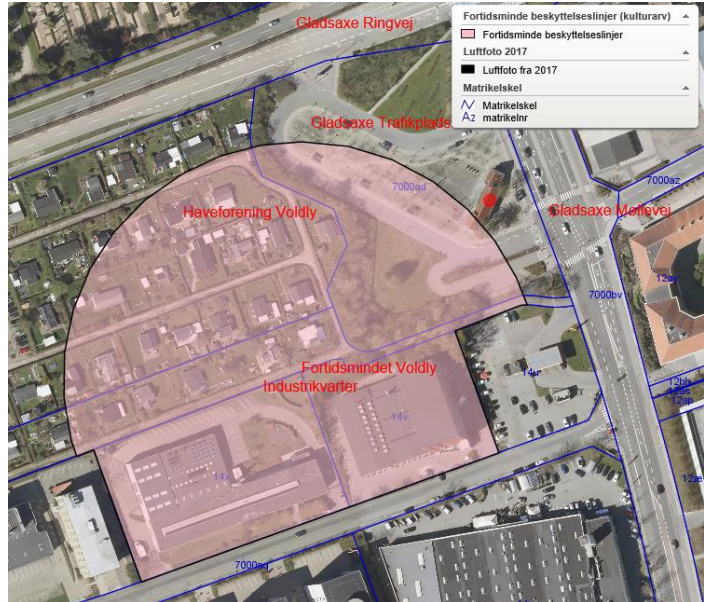
¹ Lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 1122 af 03/09/2018.

kulturministeren eller Kroppedal Museum. Fundne genstande, der ikke er danefæ, jf. § 30, stk. 1, skal efter anmodning fra kulturministeren eller Kroppedal Museum afleveres til Kroppedal museum, således at det indgår i museets samling.

Baggrund for projektet

Den kommende letbane langs Ring 3 vil betyde, at der skal ske store omlægninger langs hele den kommende letbanes strækning. Letbanen er vedtaget ved anlægslov, Lov nr. 165 af 26.02.2014.

Den kommende letbane skal bl.a. føres langs Gladsaxe Ringvej. Dette betyder store udvidelser af vejarealet nord og øst for trafikpladsen. Ud for Gladsaxe Trafikplads vil det få den betydning, at krydset mellem Gladsaxe Ringvej og Gladsaxe Møllevej skal ombygges.

For at sikre en god trafikafvikling omkring krydset, skal busterminalen omlægges, således at der kun bliver én ind- og udkørsel i den sydligste del af området. Som følge af etablering af en letbane stationen på Gladsaxe Ringvej, vil busterminalens vigtige funktion som trafikalt knudepunkt øges. Der er derfor behov for at omtænke hele Gladsaxe Trafikplads, således at pladsens funktion som trafikalt knudepunkt fastholdes, samtidig med at man sikrer fremkommeligheden i det tilstødende vejnet. Ca. 2/3 af projektet ligger indenfor Voldly's beskyttelseslinje.

Fortidsmindet

Sydvest for projektområdet og Gladsaxe Trafikplads ligger et fredet fortidsminde Voldly. Voldly er et fortidsminde dateret til stenalderen. Den synlige del af fortidsmindet består af et fritliggende dyssekammer med en størrelse på 1.05 x 0.5 m. Dyssekammeret er beliggende på fællesareal ved haveforeningen Voldly på matr.nr. 14x Gladsaxe. Voldly er omkranset af hæk og randbeplantning, og der er i dag stærkt begrænset indkig og udsyn til fortidsmindet. Voldly er fredet efter museumsloven og afkaster efter naturbeskyttelsesloven § 18 stk. en 100 m beskyttelseslinje, som er delvist reduceret i 2000.

Projektbeskrivelse

I dag anvendes vejmatrikel 7000, ad Gladsaxe til busterminal. Der er i alt tre ind- og udkørsler til Gladsaxe Trafikplads. Mod vest afgrænser et beplantningsbælte pladsen mod kolonihaveforeningen. På den nordøstlige del og den sydvestlige del af arealet har området parkkarakter med klippede græsflader og beplantningselementer. Den øvrige del af arealet, mere end 50 % er befæstet. Fortidsmindet er ikke synligt fra vejmatriklen pga. beliggenhed, beplantning og størrelse.

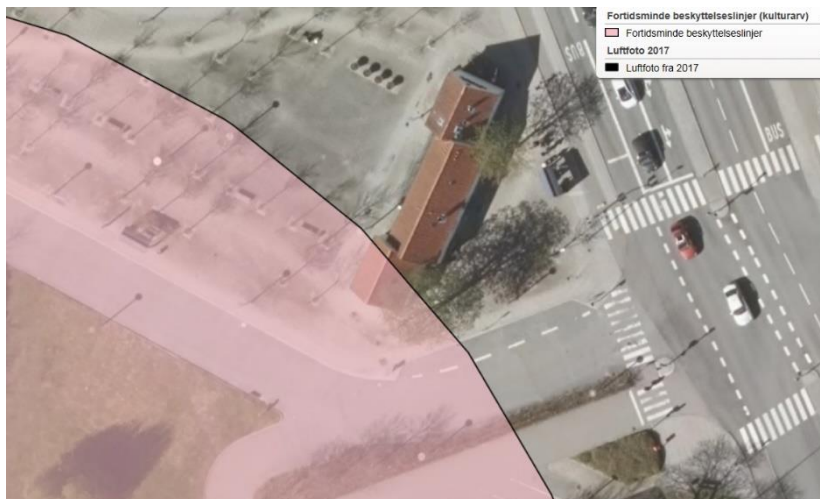
Det ønskede anlægsprojekt omfatter kun ca. 1/3 af den nuværende trafikplads. Planlægning og disponering af den øvrige 2/3 af pladsen afventer anlæg af letbane.

Omlæggelse af busterminalen på Gladsaxe Trafikplads består grundlæggende af følgende tilstandsændringer (beskrevet og illustreret med målfaste tegninger i bilag 1):

- Nedrivning af eksisterende chauffør- og toiletbygning
- Rydning af al belægning (asfalt og sten og fliser) og etablering af den nye plads med tilsvarende materialer
- Rydning af trådhegn ved støttemur, samt etablering af trappe og bed ved kanten af eksisterende støttemur
- Afmontering af eksisterende belysning og etablering af 8-12 parklamper
- Opsætning af skilte jf. vejloven
- Flytning af fire buslæskærme og opsætning af 5 busstandere
- Rydning og anlæggelse af ny beplantning inkl. nyplantning af træer, buske, hæk og bede

Bygning

Eksisterende bygning, der tidligere har huset chaufførfaciliteter, offentlige toiletter og kiosk nedrives. Nedrivningen er en forudsætning for at skabe plads, og den ligger overvejende udenfor beskyttelseslinjen.

En lille del af bygning ligger inden for beskyttelseslinjen

Belægning

Belægning: Eksisterende belægning, asfalt, sten- og flisebelægninger, indenfor projektområdet ryddes (ca. 850m²) og der etableres ny belægning med kørebaner, perron- og gangareal.

Belægninger dimensioneres til tung

trafik og til let trafik. Der anvendes affasede kantsten i granit, samt fortovsfliser i beton på gangarealer, og chaucestensbelægninger som tilpasning og i opholdszoner (ca. 1.800 m²)

Trappe

Der etableres en trappe for enden af støttemuren. Den skal erstatte en tidligere "uautoriseret" gennemgang fra trafikplads til HF. Voldly. Trappen udføres i beton og granit.

Belysning

Eksisterende belysning til busterminalen afmeldes og der opsættes 8-12 stk. parklamper af typen Sky Park.

Skilte

Der opsættes skilte jf. vejloven ved indkørsel til parkering.

Buslæskærme og busstandere

Tre ud af fem eksisterende buslæskærme, står i dag indenfor beskyttelseslinjen. Alle fem buslæskærme ønskes genopsat på den nye busterminal, hvoraf de fire ønskes placeret indenfor beskyttelseslinjen. De eksisterende busstandere følger buslæskærmene.

Beplantning

Eksisterende beplantning inden for projektområdet ryddes, dog undtaget udpegede træer. Der er tale om ca. 900 m² beplantningsbælte og 1.000 m² brugsplæne.

Den omlagte busterminal ønskes beplantet med højstammede store træer samt bund af lavere buske. Der etableres i alt ca. 32 ny højstammede træer til busterminalen, hvoraf 18 træer

plantes inden for beskyttelseslinjen. Plantehullerne vil have en samlet dybde på 120 cm, hvoraf 60 cm er vækstmedie og 60 cm er råjordsløsning.

Mod Haveforeningen Voldly etableres en klippet hæk på ca. 2 m, idet ansøger vurderer, at det er vigtigt at sikre en afskærmning af Haveforeningen Voldly i forhold til busterminalen. Der etableres vindueshuller i hækken for at genskabe den visuelle kontakt til dyssekammeret. I dag er dyssekammeret ikke synligt fra trafikpladsen, pga. beliggenhed, beplantning og størrelsen. Beplantning i midterhelle: Der etableres plante huller til etablering af højstammede træer samt bundplantning af stauder og græsser.

Teknik og midlertidige funktioner

Arbejdet til fremtidige eldrevne busser vil foregå inden for vejprofilet, dvs. i op til 60 cm dybde. Da der ikke foreligger en plan for funktionerne i en ny bygning, vil der blive placeret en midlertidig løsning udenfor beskyttelseslinjen.

Byggeperiode

Byggepladsfaciliteter etableres på matr.nr. 7000ad Gladsaxe, hvor den eksisterende trafikplads er placeret.

Anlægsperioden forventes at forløbe fra perioden maj til november 2019. Projektområdet omkranses af et byggepladshegn. Skurvogn og materiale oplag placeres udenfor beskyttelseslinjen.

Lovgivning

Museumsloven²

Dyssekammeret Voldly er omfattet af museumslovens § 29e og 29 f. Der må således ikke foretages ændringer i tilstanden af fortidsmindet. Der må heller ikke foretages udstykning, udmatrikulering eller arealoverførsel, der fastlægger skel gennem fortidsmindet. Omlægning af busterminalen medfører ingen ændring af tilstanden af fortidsmindet.

Naturbeskyttelsesloven

Det fredede dyssekammer Voldly afkaster beskyttelseslinje efter naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, og der må således ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor en 100 m zone fra fortidsmindet. Beskyttelseslinjen blev reduceret i 2000, dog er linjen i projektområdet intakt. Omlægning af busterminalen medfører en begrænset ændret oplevelse af fortidsmindet.

Natura 2000

Jævnfør § 6 stk. 1 og § 7 stk. 3 nr. 1 i habitatbekendtgørelsen³ skal det, inden der gives dispensation fra naturbeskyttelsesloven § 18 stk. 1, vurderes, om det ansøgte, kan have en væsentlig effekt på et Natura 2000-område. Der kan ikke dispenseres, hvis det ansøgte

² Bekendtgørelse af Museumsloven, LBK nr. 358 af 08/04/2014

³ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter BEK nr 1595 af 06/12/2018

vurderes at kunne skade et Natura 2000-område, jf. habitatbekendtgørelsen § 6 stk. 2. På grund af arealets beskaffenhed og afstand til Natura 2000 områder (3,8 km til nærmeste, Øvre Mølledal, Furesø og Frederiksdal Skov (nr. 139)), vurderes der ikke at være risiko for at den beskrevne omlægning af busterminalen vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder.

Bilag IV-arter

Jævnfør § 10 stk. 1 og § 7 stk. 3 nr. 1 i habitatbekendtgørelsen kan der ikke gives dispensation fra naturbeskyttelsesloven § 18 stk. 1, hvis det ansøgte, kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for bilag IV-dyrearter såvel som ødelægge arter af bilag IV-plantearter.

I forhold til de af bilag IV internationalt beskyttede arter, er arealet besigtiget i august 2017. De to store træer (spidsløn og hestekastanie, står ude ved Høje Gladsaxevej) er af stor biologisk værdi, dog vurderes det ikke at de huser flagermus, pga. beliggenheden. Enkelte træer i buskettet ud langs haveforeningen har potentiale til ynglende eller rastende flagermus, hvorfor man ved en evt. fældning skal være opmærksom på dette. Det vurderes dog ikke, at en omlægelse af busterminalen vil forringe eventuelle yngle- og rastesteder i området.

Begrundelse

Gladsaxe Kommune har den. 01.09.17 lavet første vurdering af et indledende projekt, se bilag 3. Her vurderes det, at det kan være muligt at opnå dispensation til en ny busterminal inden for den reducerede fortidsmindebeskyttelseslinje, til trods for at en eksisterende reduceret beskyttelseslinje er en skærpende omstændighed.

I år 2000 blev beskyttelseslinjen reduceret, og man havde da opvejet de samfundsmæssige og kulturhistoriske interesser i den forbindelse, hvilket i princippet betyder, at der som udgangspunkt ikke kan bygges eller foretages terrænændringer m.v. indenfor den reducerede beskyttelseszone.

At Gladsaxe Kommune dispenserer til det ansøgte alligevel, begrundes i, at der er tale om et særligt tilfælde. Letbanen er vedtaget ved anlægslov den 26.02.14, og det er således tvingende nødvendigt at de trafikale forhold på Gladsaxe Trafikplads tilpasses denne. Ligeledes er der tale om et særligt tilfælde, når Gladsaxe Trafikplads med bygning har eksisteret siden 2. december 1952. Trafikforhold og krav til en sådan har ændret sig med tiden, hvorfor pladsen sidst blev omlagt i 1996. Endelig vurderes det ikke, at det ansøgte, vil medføre en negativ påvirkning af de hensyn, som fortidsmindebeskyttelsen skal varetage.

Ansøger ønsker denne placering, i stedet for et alternativ udenfor beskyttelseslinjen, for at bevare muligheden for at etablere en fremtidig letbane via Frederikssundsvej med endestation på Gladsaxe Trafikplads, og for at disponere vejmatrিকlen, så der på sigt kan etableres et samlet byrum. Desuden har ansøger forholdt sig til at undgå unødige midlertidige foranstaltninger i forbindelse med anlæggelsen af projektet.

Gladsaxe Trafikplads er et urbant område, hvor stendyssen pga. sin ringe størrelse selv med frit udsyn vil være svær at erkende på mere end 50 m. Stendyssen er i stort omfang omkranset af

bygninger som haveforeningshuse, industribygninger, samt bygninger på trafikpladsen (hvor nogle er opført før 1961, hvor beskyttelseslinjen blev indført i naturbeskyttelsesloven). Derfor er indkik og udkik til og fra fortidsmindet stærkt begrænset i omfang. Stendysse og trafikplads ligger i øvrigt forskudt i forhold til hinanden, således at arealet selv uden vegetation kun vil give mulighed for et meget begrænset offentligt indkik til fortidsmindet. Der er i øvrigt ikke mulighed for at få indkik til dyssekammeret fra offentlig vej pga. industribebyggelse, dog er der en sti fra Gladsaxe Møllevej hvor man (hvis vegetationen ryddes) kan have et frit indkik til dyssekammeret. Det skal nævnes, at eksisterende beplantning ikke tillægges betydning i denne afgørelse, men det anses som en fordel, at den kommende beplantning er tilpasset fortidsmindet med højstammede træer og kikhul i hækken. Oplevelsen fra fortidsmindet vil i store træk forblive den samme, dog med en erkendelse af, at busterminalen vil komme tættere på, og der vil være mindre vegetation imellem plads og fortidsminde. Hvis projektet realiseres, vil brugere af busterminalen naturligt komme tættere på fortidsmindet, hvilket ses som positivt i denne afgørelse.

Rent arkæologisk set har det berørte område været bearbejdet tilbage til 1950'erne (måske før) og senest i forbindelse med pladsomlægning i 1996. Der har ikke tidligere været egentlige arkæologiske udgravninger/ undersøgelser af området. Projektet vil kun berøre 1 meter ned i jorden (med undtagelse af plantehuller til træer der stikker 1.20 meter). Koppedal Museum har derfor udtalt, at der ikke er arkæologiske lag at tage højde for i dette projekt. Bilag 4.

Chauffør-og toiletbygning

Den eksisterende chauffør- og toiletbygning skal nedrives som følge af projektet. Kun en lille del af bygningen ligger indenfor fortidsmindebeskyttelsen. Det ses kun som positivt at bygningen nedrives i forbindelse med mulighed for indkik og udkik fra fortidsmindet, men reelt vil det ingen påvirkning have på oplevelsen af fortidsmindet, fordi fortidsmindet er så lille. Selv uden vegetation vil stedet som udgangspunkt i dag være så urbant, at man ikke vil bemærke stendysse på den afstand og udsynet til den urbane plads vil opleves ens med eller uden bygning.

Belægning (asfalt, sten og fliser)

Som følge af projektet skal asfaltarealet udvides, og der skal lægges belægning til fodgængere. Udkig fra fortidsmindet vil være uændret, bortset fra at pladsen vil synes tættere på fortidsmindet (såfremt at beplantningen tæt på fortidsmindet ikke var der). Indkig til fortidsmindet kan principielt blive bedre for de borger der kommer tættere på fortidsmindet. De vil kunne se igennem hullet i den ønskede hæk, dette forudsat at beplantningen tæt på fortidsmindet ikke var der.

Trappe og plantebed

Det eksisterende trådhegn på støttemuren ønsket fjernet. Etablering af en trappe og et plantebed i stedet for et trådhegn vil ikke ændre negativt på oplevelsen af fortidsmindet.

Belysning

Der opsættes 8-12 lysmaster indenfor beskyttelseslinjen. Det vurderes, at det ikke vil indvirke negativt på oplevelsen af fortidsmindet, da arealet allerede er af urban karakter.

Skilte

Der opsættes relevante skilte jf. vejloven. Det vurderes, at det ikke vil indvirke negativt på oplevelsen af fortidsmindet, da arealet allerede er af urban karakter.

Buslæskærme og busstandere

Fire buslæskærme flyttes (indenfor beskyttelseslinjen) til nye placeringer på den omlagte busterminal. Det vurderes, at flytning af tre buslæskærme, samt etablering af 5 busstandere kun i meget begrænset omfang forringer det samlede indkig til og udkig fra fortidsmindet. For det første har de hele tiden været på pladsen og for det andet er de delvist gennemsigtige. Arealet har i dag et urbant udtryk bl.a. med et teknikskab på pladsens sydlige del.

Beplantning

Arealet, som det fremstår i dag, opleves som et utilgængeligt græsplæneareal, og der er beplantningsbælte i randzonen mod industrikvarter og haveforeningen. De ønskede tiltag med højstammede træer og hæk med kikhuller i, vil reelt give borgerne en bedre mulighed for at have indkik til fortidsmindet (såfremt at beplantningen omkring fortidsmindet ikke var der). Dels fordi at man kommer tættere på fortidsmindet og fordi en tæt mur af eksisterende beplantning fjernes.

Samlet vurdering

Gladsaxe kommune vurderer samlet set, at det er muligt at dispensere til trafikpladsen inden for den reducerede fortidsmindebeskyttelseslinje. Der er tale om et særligt tilfælde fordi Letbanen, der er vedtaget ved anlægslov, medfører at busterminalen skal ændres, for at man kan leve op til vejlovens regler. Det særlige tilfælde begrundes også at arealet indenfor beskyttelseslinjen siden 1952 har haft et udpræget urbant præg, med en trafikplads og haveforening omkring sig. Stendyssen ligger indenfor et industrikvarter, der har eksisteret siden 1930'erne.

Den generelle oplevelse af fortidsmindet vil ikke blive forringet af en evt. omlægning af busterminalen. Det landskabelige udtryk har således (siden lovens oprindelse i 1961) kun i begrænset omfang givet mulighed for indkig til fortidsmindet. Udkig fra fortidsmindet er af urban karakter hele vejen rundt med haveforening, industribygninger og trafikplads (bag vegetationen mellem plads og fortidsminde). Da jorden i projektområdet har været bearbejdet siden 1950'erne forventes det ikke, at der kan findes fortidsminderester.

Kort om at klage

Både du og en række andre kan klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du skal klage senest d. 28.02.19.

Se flere oplysninger om at klage i bilag 5.

Afgørelsen kan desuden indbringes for domstolene. Det skal ske inden 6 måneder fra den dag afgørelsen er offentliggjort, altså senest den 31.07.19.

Du er velkommen til at kontakte mig, hvis du har spørgsmål til sagen.

Med venlig hilsen

Ayla Nurkan Gretoft

Vedlagt er:

- Bilag 1. Ansøgningsmateriale med bilag
- Bilag 2. Beliggenhed med matrikelnumre
- Bilag 3. Vurdering af sagen, herunder tilsynskommentarer
- Bilag 4. Udtalelse fra Kroppedal vedr. fortidsminderester
- Bilag 5. Klagevejledning

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Miljøstyrelsen, mst@mst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dngladsaxe-sager@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening i Gladsaxe v. Kurt Loftkjær, kurt@loftkjaer.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Gladsaxe@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Natur@dof.dk

Friluftsrådet, kreds@friluftsradet.dk

Friluftsrådet, gb@brusch.dk

Friluftsrådet, storkoebenhavnord@friluftsradet.dk

Kroppedal Museum, kontakt@kroppedal.dk

Kroppedal Museum, Maria Lisette Jacobsen, maria.jacobsen@kroppedal.dk

Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Lokalhistorisk Forening v. Arne J. Fogt, arnefugt@hotmail.com

Gladsaxe Kommune, Tine Sand Gybæk, TINGYB@gladsaxe.dk